

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА

при Ліланд Стенфорд Університеті

в Пало Алто, Каліфорнія

1946

Printed in Canada

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА

при Стенфорд Університеті в Пало Алто, Каліфорнія

Справа Української Бібліотеки, звісна перед Другою Світовою Війною тільки як ідея, слово, постулат, стала з початком 1945 року живим тілом, що росте і розквітається. З Америки, Канади і Європи приходять до Комітету від заінтересованих одиниць і товариств запити, желання успіху, пропозиції допомогти, а що найважливіше, надходять посилки рукописей, книжок і мал.

Збираючи маси запитів в три головні групи, спробуємо дати на кожну точку загальне пояснення а імено:

1. Як зродились ідеї, що дали товчок до заснування бібліотеки.
2. Як складались історичні події, що спинювали розвій нашої культури.
3. В яких обставинах прийшло до зреалізованя планів бібліотеки.

Саме заінтересовання свідчить найкраще про величезний поступ — економічний, культурний і політичний, що доконався в житті послідних двох поколінь української еміграції в Америці й Канаді, без котрого отся Бібліотека булаб не мислима — поступ тісно звязаний зо світовими подіями послідних пятьдесять років.

Від останніх років 19-го віку, імперіялістичні змагання великих держав, їх колоніяльна політика і їх природне суперництво, почали як кажуть коментатори “кидати навперед себе грізні тіни грядучих подій”. Рівночасно з ходом цих світових подій доконувався в цих пятьдесяти роках дуже замітний зріст національної свідомости в українському народі. Ми були свідками нечуваної віри, енергії і витревалости виявленої в українській праці на всіх ділянках народного життя. Велике число талановитих, відважних провідників по обох боках кордону, що розтинав Україну, потягнуло наші маси до боротьби за волю не тільки на полі матеріяльного існування але й на полі політики. Появилось багато нових заведень, економічних, суспільних і куль-

турних; зацвіла література, штука, музика. Піднявся, загально беручи цілий дух українського народу.

Розуміється, дехто міг би сказати, що отсе була буря в шклянці води, як приміром анальогічний ренесанс, в тих самих роках, невеликої країни — Данії. Але треба пам'ятати, що до викликання бурі в шклянці води треба було стількиж або й більше відваги, віри, енергії і витривалости, а без порівняння більше тяжкої праці, чим і відродження інших великих націй. Ми були від віків в чужім ярмі, полишені собі самим, відрізані від світа, під безнастанним моральним і матеріальним бичем невмолимих ворогів і чотирьох кордонів; ворогів, що хоч вели підпольну боротьбу один проти другого, ішли згідно і систематично в одному напрямі: нищити і корчувати Україну. Ось чому ще з початком 20-го віку Україна в Європі була не тільки знехтована і забута. Українська справа — на думку наших ворогів — належала до поетичних мрій студентів, аспірацій політичних малконтентів, домашніх питань чотирьох наїздників, що лишали розв'язку поліційним агентам.

Та отсей самий напір на Україну з боку всіх імперіялістів був показником сили і животности України. Підземне, а відтак отверте відродження України поступало повільно але нестримно і поступенно досягало розмірів, перед Першою Світовою Війною, що переходило характер аспірацій. Здавлене під одним кордоном, українське движення вириналило з тим більшою силою під сусідним забором.

Негодні здавити української справи, як домашню проблему — імперіялісти були приневолені послужитись нею як оруддям проти суперників, видвигаючи тим самим Україну до висоти перворядного європейського питання. І так склалося, що коли відродження поневоленого українського народу досягло розмірів стихійної сили, опінія світа протерла, так сказатиб очі, і признала що Україна не тільки політичне боевище Європи але найважливіша проблема Європи.

Тимчасом в навечеря Першої Світової Війни європейські політичні події розвивалися так швидко, що під деякими зглядами заскочили і самих проводирів Укра-

їни, котрі причинились до назрівання українського питання.

Зовсім природно, під ярмом зборців, в ріжних ділянках політичного життя ми полишилися були позаду. І також природно, а на наше нещастя, ні в одному напрямку не заскочили нас були так болючо і напрасно, як у сфері міжнародних відносин. Покраєні наїзниками на кусні, повідокремлювані під чужими заборами, Українці так вже були привикли до ярма; так ізжилися з тим фактом, що нащу справу признано домашнім питанням Москви, Австрії, Мадярщини чи Румунії, що тяжко було нашій народній опінії зрозуміти вагу рідної справи в європейській міжнародній політиці. Принцип наших наїзників *"divite et impera"* в приміненню до України, був імперіялістам на руку. Україна як цілість не існувала; — як справа — у міжнародній сфері, не мала речників. Дарма що Ярослав Федорчук в Парижі, Волод. Степанківський в Лондоні і Іван Петрушевич в *"East European Review"* в Англії звертали увагу западного світа на далекосяглість української проблеми. Навіть Українці бачили в отсій роботі мало що більше чим інтересну журналістику. В краю ще не було зрозуміння що сама, власними силами Україна встати не годна. Письма М. Драгоманова і його політичного ученика М. Грушевського, що оберталися довкола федерації, не багато помагали в міжнародній розв'язці. Про славну студію Юліяна Бачинського під заголовком "Україна Ирредента", що перша поставила ясно справу суверенности України, згадували лондонські журнали, але в краю єї відгомін був без значіння.

Очевидне в таких обставинах про утворення якогобудь апарату придатного до міжнародної ролі України, покищо не могло бути бесіди.

Розгром Москви в японській війні отворив очі світа на струпішілість царської імперії. Під напором нової орієнтації Европа почала приготовлятися до ліквідації давного ладу основаного на рівновазі імперіялістичних держав. Поляки до того часу непримиримі вороги Москви — від часу здавлення в 1863 р. послідного повстання — бистрим зворотом змінили орієнтацію.

Голосна праця Романа Дмовського “*La Pologne*” і конгрес Неославістів в Празі 1908 р. відразу заакцентували отсю зміну фронту. Основою нової політичної лінії були два важні факти: Від часу Цушіми і революції 1905 р., що відкрила цілу безсильність царату, Поляки перестали числитись з Москвою, як небезпечним ворогом а натомісць звернули, під впливом Франції, свою акцію проти Німеччини. Франція застрашена маревом занепаду населення і зростом Німеччини кинулась була шукати союзників проти пангерманізму. Вже в часі московсько-японської війни політики з *Quai d'Orsay* числились з пляном відбудови великої Польщі від Балтики до Чорного Моря. Таким чином Українці, що були рішуче відкинули участь в Конгресі 1908 р., а тимсамим стали проти Росії, Польщі і Франції, не тільки лишилися без приятелів в Європі, але найшли активних ворогів в цілому західному світі.

Перед самою Першою Світовою Війною австрійська політика князя Вишиваного стала поганою фарсою супроти того, що рівночасно польські доноси на Українців заганяли сотки виднійших Українців у кріпости. Становище української націоналістичної партії було безвихідне. Чеські полки австрійської армії переходили масово на сторону Москви. Польська армія Галера, поставлена за гроші аліянтів відпочивала безпечно в Парижі. Одні Українці “льояльно” гинули на обох фронтах. Серед хаосу, що захопив Європу після війни, Українці мали одного ворога більше — Польщу відбудовану фондами аліянтів.

Булоби несправедливо винувати українській нарід, чи його провідників, за відносини, що були наслідком загально європейських обставин. На нарід поневолений віками падали нещастя зо всіх боків, без огляду яка не булаб його політична орієнтація. Нещастя отсі були майже без виїмку наслідком елементів, що існували від віків в географічних і етнічних обставинах східної Європи.

Таксамо булоб пересадою приписувати безсильність Української Дипломатичної Місії в Парижі 1918-19 р. не підготовленню і не вишколенню сил, що мали

до діла зо старим, виробленим дипломатичним апаратом альянтів. Кілька історичних фактів кидає на цей момент інтересне світло.

Польща була олігархією магнатів, що викроїли були собі з українських земель велитенські земельні маєтки, головно на Правобережжю, і правили польським, українським і литовським народом, як королі правлять невільниками. Після поділів Польщі, вони підготували кілька повстань разом з рештою шляхти і при допомозі поневоленого селянства. Коли Москва здавила останнє повстання в 1863 р., магнати і значна часть шляхти схоронилася масово за границю. В самому Парижі жило від тих часів кількадесять тисяч Поляків, між ними найчільніші польські роди, посвоячені з королівськими династіями Європи. Вони займали в житті Франції видне становище і слідили пильно за ходом подій, вижидаючи нагоди відзискати колись свої маєтки на Україні і своє значіння в Європі.

Підчас Першої Великої Війни чимало Поляків було урядниками при французькім міністерстві і по різних інших урядах. В Парижі існував і відгравав важну ролю Польський Комітет, котрого почесною головою був Клемансо. Сей комітет стояв в тісній звязі з польською партією Вшех-Поляків, що поклав собі задачею відбудувати Польщу від моря до моря, і з Комітетом Студії, що приготовляв завчасу обемисті фоліяли, якими Поляки доказували необхідність Великої Польщі в Європі. Велику поміч віддав працям свого комітету проф. Андре Шерадам, відкриваючи затії пангерманізму.

В заломанню східного фронту (1917 р.) Франція і Поляки бачили ідеальну нагоду здійснити свої пляни. Видавалось, що Німеччина знищена найменше на 60 років, як казав Клемансо, і що Москва без України стане другорядною державою. Заключення Українського Берестейського Мира з Німеччиною дальше озлобило Альянтів на український уряд, і стало се одною перепороною до якогонебудь порозуміння між Українською Радою і Альянтами.

Ось які були реальні причини, що Франція не хотіла признати Української Дипломатичної Місії легаль-

ним представництвом українського де факто уряду, що робила всілякі викрутаси і ставила різні перешкоди, щоби не допустити Місії до Парижу; і що коли здесяткована Місія таки дісталася до Парижа, різними шиканами старалась Франція зробити змагання Місії ілюзоричним. Переписку Місії і її членів переловлювано, списювано і конфісковано. Депеші з розмислом перекручувано, або взагалі не доручувано. Часто тільки завдяки прихильності Американської Місії наша Делегація могла порозумітись з урядом в краю, і то навіть тоді коли, в часі засідання Комісії Перемиря, порозуміння було безумовно потрібне.

Від трагедії 1919 року минуло знова чверть століття. Наш нарід знов витерпів обманства Ліги Народів, пекло польської, московської, чеської, румунської окупації; п'ятилітню світову війну, яка здесяткувала наше населення і обернула край в руїну. Ми знова стали перед високопарними фразами прокламації Чотирох Свобід, Атлантийського Чартеру і повені комуналів про свободи і рівність для всіх перед оперетковим визнанням України. Поза сими фразами стоїть страшна дійсність: коло 10 мільйонів страт в людях; сто біліонів доларів матеріальної шкоди на Україні, не числячи неоцінених втрат на культурному полі!

Супроти такої дійсності мусять замовкнути всі фрази і аргументи. Ми стоїмо над гробами десятків мільйонів Українців; над румовищами українських міст і сіл; над пропастю сліз і крові. Як марно виглядає супроти сеї пропасти політичний здобуток визнання України на Конференції в Сан Франціско!

Але український нарід живе, а живий живе думає. Нам не слід стояти із заложеними руками і ждати кращої долі. Ніхто не витягає до нас помічної руки, ніхто навіть не журиться проблемою України неначеб її катастрофа не була нещастям і проблемою цілого світа. Тільки самі Українці можуть собі допомогти. Це виключно НАША проблема. Коли нарід має вратуватись від політичної смерти, його ідеологія мусить оснуватись на непохитній логіці практичного реалізму. Нам приходить знов зачинати із самої долини.

Зачинати де, з чим і як? У нас нема уряду, що зкуривби ся будучністю української нації, уряду, що працює для України, та що заступає народні інтереси. Одинокє місце на світі, де маємо можливість працювати для народу — це Америка і Канада. Мусимо зачинати з тим що маємо, і як можемо. Як каже китайська по-словиця: “Подорож на тисячі миль зачинається пер-шим кроком”. Ми мусимо рішитися на такий перший крок.

Ще з початком цього віку, рівночасно зі зростом нашої національної свідомості, зарівно в краю як і на еміграції, почала відчуватися потреба Української Національної Бібліотеки. Містячи по змозі всі важнійші книжки і документи для нашої історії, отся Бібліотека малаб стати справдішним зеркалом наших культурних і визвольних змагань. В часах, коли саме починався розвиток Бібліотеки ім. Тараса Шевченка, як рівнож Національного Музею ім. Митрополита Шейнцарського у Львові, наші відносини із західним культурним сві-том були ще заслабі до того, щоби думати про таку бібліотеку інакше, як про чисто народну, краєву інсти-туцію. Однак вже годі почались були завязки, що ма-ли дати пізнійше такий бібліотеці характер ширший, міжнародний — а іменно обсяг інтересний для всіх що бажалиб познайомитись з нашою історією і харак-тером нашої культури. Були вже тоді (1906 р.) балач-ки про це в Женеві (Швайцарія), де виходили видав-ництва М. Драгоманова, і де істнувала українська кни-гарня. Опісля, через світові заверухи, справа застрягла — хоч актуальність української справи на міжнарод-ному полі зростала і потреба інформацій про Україну ставала пекучою.

Після гіркого досвіду на Міровій Конференції в Парижі 1918-19 р., коли Українська Дипломатична Мі-сія станула до оборони нашого міжнародного станови-ща без потрібного дипломатичного апарату, постепен-но прийшло у нас зрозуміння, що сама віра в будуч-ність, відвага і витрєвалість ще не достаточні до ве-дення міжнародної політики. На тому полі нам прихо-диться зачинати від самих фундаментів, а основою

нашого політичного апарату являється якраз добре заосмотрена, по можності повна Бібліотека!

Так як справа стоїть тепер, і з огляду на найблищу будучність, можливість утворення такої бібліотеки в краю, чи в Європі загалом, дуже проблематична. Тимчасом, хоч як зруйнована і поневолена, Україна живе і де тільки живуть Українці, там ведеться, в одній чи другій формі, конструктивна праця в цілі забезпечення народові кращих умов існування. До цих заходів треба матеріалів, документів, знання і праці скоординованої із загальним положенням. Матеріалів з краю ми ще мабуть через довгі роки не добудемо. Тут в Америці зовсім не легко Українцям поставити свій центр науки — тому мусимо користуватися такими нагодами, які нам доступні.

В таких умовинах, здавалось нам, найкраще організувати Українську Бібліотеку при котрім американськiм університеті, чи Науковій Інституції, які зокрема цікавляться українським національним питанням та міжнародними відношеннями цілого світу.

З цього боку бібліотека заснована бувшим президентом Америки, Гербертом Гувером, при Ліленд Стенфорд Університеті в Пало Алто, Каліфорнія, є найкраще місце для Української Бібліотеки. Вже саме назвиско цієї бібліотеки **“Hoover Library on War, Revolution and Peace”** вказує на це. Ця бібліотека була заснована Гувером після Першої Світової Війни, і тепер має понад 150,000 книжок — себто матеріалів — які мають до діла з причинами Першої і Другої Світової Війни та з їх історією, революцією; а зокрема національними рухами, що відіграли велику роль в генезі обох воєн.

Численні матеріали є зібрані в цій бібліотеці про Мірові Договори 1919-20 р., та про міжнародні відношення після 1914 року.

Збірка книг і матеріалів цієї бібліотеки включає численні Національні відділи. Не говорячи вже про краї Західно-Європейські, вона включає значні відділи в мовах таких країн як: Росія, Польща, Чехословаччина, Румунія, Болгарія, Югославія та інші. Гувер привіз

з Європи також деякі матеріали, що стосуються українського питання, як воно стояло підчас Мірової Конференції в Парижі. Ці матеріали хоч розмірно численні самі по собі, на жаль далеко неповні і значно менші ніж національні секції згадані вище.

Треба завважити, що бібліотека Гувера не є звичайна бібліотека для читання книг, але є це в цілм того слова значинні Наукова Бібліотека (Інституція), до якої звертаються за матеріалами вчені не лише з цілої Америки але і з цілого світу. До цієї бібліотеки приїздять вчені і політики з далеких країв, щоби працювати по питанням національним та міжнародної політики.

В таких обставинах організація Української Секції при Бібліотеці Гувера є конечною національною необхідністю. Якби там такої секції зовсім не було, або якби вона була дуже неповна — в порівнанню з такими секціями як польська або чеська — як воно в дійсності є — то це моглоби робити вражіння на вчених та на політиків, що український рух є замітно слабкий, а українське питання лише другорядне. Через отсе треба було негайно вжити заходів до поширення Української Секції при Бібліотеці Гувера.

До практичної розвязки отсеї проблеми прийшло в місяці падолисті 1943 р., коли переговори між Іваном Петрушевичом і проф. Р. Луцем (тодішним директором Гуверової Бібліотеки), при посередництві проф. Волод. Тимошенка скінчились утворенням спеціальної Української Секції. Через деякі перепони ця секція існувала з початку під іменем "Колекції І. Петрушевича". В лютім 1945 р. колекція побільшилася щедрим даром (5 скринь книжок) пані Тетяни Орлик з Філан, Каліф. Вже слідуячого місяця заснувався Комітет Української Бібліотеки під назвою: **УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІОТЕЧНЕ ТОВАРИСТВО В КАЛІФОРНІІ** (по англійськи **Ukrainian Library Society of California**), який перебрав опіку над Українською Секцією, і обовязок спільної праці з Бібліотекою Гувера, розбудову бібліотеки на скалю відповідну призначенню в рамках зачеркнених основателями, а іменно:

1. Збереження важких історичних документів і жерельних матеріалів для української історії.

2. Можливо повна збірка все що колибудь печаталось про Україну.

3. Збірка і збереження мап, рисунків, фотографій чи інших репродукцій; осіб і предметів, що кидають світло на нашу культуру і минуле.

Приймаючи на себе обов'язок розбудови бібліотеки, Українське Бібліотечне Товариство в Каліфорнії, свідоме складності і ваги своєї задачі. Трудности порозуміння з краєм, недостаточне зрозуміння задачі і ваги бібліотеки в нашій суспільності; загальна незацікавленість нашої інтелігенції і рідкість вартних книжок; скупі фонди Комітету — все це складається на важку і довгу працю. Нормальний розвиток бібліотеки можливий тому тільки при ширій і щедрій допомозі всіх наших свідомих одиниць і груп, розкинутих по цілій Канаді, Америці і Полуд. Америці. З часом можна буде дістати деякі річі з Європи та інших країв, де живуть українські колонії.

Ми рівнож є свідомі того, що немає поміж нами мільонерів, ані навіть богачів, які мають достаточну національну свідомість для утворення фундації для Української Бібліотеки. Лишається тільки середно-заможна і свідома кляса, що думає про будучність нації і готова дарувати нашій Бібліотеці або цілі збірки, або поединчі книжки. Дорога це довга і повільна але іншої дороги нема, тому: Громада По Книжці — Україні Буде Бібліотека!

Ми є певні, що ще і тепер в приватних руках лежить безужиточно чимало інтересних рукописей, книжок, мап, портретів і фотографій; як рівнож старих нотів (музика) і образів, що мають велику історичну вартість.

Комітет отсим відзивається до всіх, що мають у себе вище згадані предмети, і не жалують їх для нашої святої Української Справи, порозумітися з нами, подаючи короткий опис предмету, чи предметів.

Якраз тепер виходить на яв велика актуальність

Української Бібліотеки при Стенфорд Університеті в Пало Алто, Каліфорнія.

Визнання України на Світовій Конференції в Сан Франціско звернули на нас очі цілого світа.

Є також вістка, що або Пало Алто, чи саме Сан Франціско, стане світовою митрополією. Сан Франціско і околиця набрали світового значіння. Велитенські капітали напливають до тутейших підприємств і нові галузи промислу творяться на півострові.

Маємо підстави думати, що околиці Сан Франціско стануть великим світовим центром фінансового життя над берегами Тихого Океану. Українська Бібліотека, отож, не могла б знайти на земській кулі більше центрального і вигідного місця.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ХАРАКТЕР БІБЛІОТЕКИ

Українська Бібліотека в Пало Алто, Каліф., не є зовсім звичайна бібліотека (**Public Library**) ані випозичальною книжок для розривки. Ціль і характер Бібліотеки є чисто наукові, а в першій мірі історичні. Наша Бібліотека збирає і зберігає слідуючі матеріали:

1. Оригінальні документи історичного значіння (або достовірні фотостати чи копії) як: договори, дипломатичні ноти, універсали, протоколи, відозви, депеші, листи і записки.

2. Рукописи й книжки історичного характеру як також всі видавництва, історичні чи інших галузей науки, видані або збережені нашими науковими товариствами. До цієї послідної категорії входять всі видання Наукового Товариства ім. Шевченка в Києві, у Львові і Празі, як також в інших наукових інститутах — книжки написані або зредаговані Українцями а видані донебудь інде, без огляду на мову, в особенності, коли відносяться в якійнебудь формі до культури України.

3. Унікати, рукописи, старі і рідкі видання — без огляду на історичну чи наукову вартість, які були друковані або на Україні, чи в інших краях світа. Збирає-

мо також видання старих клясиків, які через конфіска-
ту стали рідкістю.

4. Музичні ноти і театральні пам'ятки, рукописи і
друки нот наших композиторів; їхні листи, пам'ятки,
колекції пресових рецензій про вистави і концерти.

5. Всі українські періодичні видання, донебудь і
колинебудь видані, брошури, бюлетени, летючки; всі
українські часописи, старі і сучасні, повні або у сорто-
ваних фрагментах.

ЯК ПАКУВАТИ І ПОСИЛАТИ?

Всі такі матеріяли просимо добре запакувати в
скриню і добре зав'язати мотузом. Коли менші посилки,
то вистарчить сильний картон завитий грубим пане-
ром. Коли все готове напишіть адресу:

**HOOVER WAR LIBRARY, UKRAINIAN SECTION,
Stanford University Palo Alto, California.**

За всі такі великі посилки в скринях Бібліотека
сама оплачує перевіз, якщо пішлете через Америкен
Експрес Ейдженси. Всі малі посилки треба слати че-
рез Парсел Повст, зазначено що в пакунку є книжки,
але це треба самому оплатити на почті.

ЗА УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІОТЕЧНЕ Т-ВО В КАЛІФ.

**Іван Петрушевич, голова
Волод. Тимошенко, заст. голови
Григорій Скегар, писар
Іван Колсон, скарбник**

СТАТУТ УКРАЇНСЬКОГО БІБЛІОТЕЧНОГО ТОВАРИСТВА В КАЛІФОРНІЇ

1. Назва Товариства:
Назва Т-ва буде "Українське Бібліотечне Товариство в Каліфорнії по українськи, і "Ukrainian Library Society of California" по англійськи.
2. Осідок Товариства:
Осідок Т-ва буде місце, де перебуває Секретар Товариства.
3. Ціль Товариства:
Цілею Товариства є збирати всяку літературу про Україну і Українців як в нашій так і в чужих мовах, як: книжки, брошури, часописи, мапи, музику, образи, афіші та всякі документи відносно української культури, історії, літератури і суспільного життя — і цим доповнювати УКРАЇНСЬКУ СЕКЦІЮ при Hoover Library of War, Revolution and Peace, в Ліленд Стенфорд Університеті, Пало Алто, Каліф.
4. Членство Товариства:
 - а. Члени Звичайні, які заплатили \$10.00 вписового, і біжучу річну вкладку в сумі \$5.00.
 - в. Члени спомагаючі, які надсилають до Бібліотеки книжки, чи малі грошеві жертви.
 - с. Члени Основателі, які актуально заснували це Т-во, або зложили одноразовий дар в сумі \$100.00
 - д. Члени Ктитори, які зложили на Бібліотеку одноразовий дар в сумі \$1,000.00.
 - е. Члени Почетні, яких заряд Т-ва запросив до праці, а які прийняли таке запрошення.
5. Заряд Товариства:
Заряд Т-ва складається з 5-ох осіб: Голови, двох Заступників Голови, Секретара і Скарбника. Цих урядників вибирається на Річних Зборах Т-ва.

6. Річні Збори:
Річні загальні збори скликає Голова і Секретар раз на два роки. Слідуючі збори припадають в місяці марті 1947 року. Участь в Річних Зборах беруть лише члени класи а, с, д, Члени цих клас мають активне право вибирати і бути вибраними до Заряду.
7. Добір Заряду:
На случай смерті чи резигнації котрогось члена із Заряду, прочі 4 урядники мають право дібрати урядника за спільним порозумінням але такий новий урядник урядує лише до Річних Зборів.
8. Правосильність Статута:
Цей Статут прийнято одногolosно всіма присутніми членами на засіданню 20-го жовтня, 1945 року.
9. Повище становить тимчасові точки Статута. В міру потреби кожні Річні Збори мають право додавати такі нові точки, яких обставини будуть вимагати, але трома-четвертими присутних членів.
10. Основателі Товариства:
Денис Текля з Сан Франціско, Каліф.
Колсон Іван з Ричмонд, Каліф.
Колсон Марія з Ричмонд, Каліф.
Орлик Тетяна з Філан, Каліф.
Петрушевич Іван з Сан Матео, Каліф.
Придаткевич Роман з Бруклін, Н. Й.
Скегар Григорій з Голлівуд, Каліф.
Скегар Наталка з Голлівуд, Каліф.
Тимошенко Володимир з Пало Алто, Каліф.

Кошта цього памфлету покрила Найстарша Укр.
Фірма Реальностей в Каліфорнії.

П. ТЕСЛЮК, ВЛАСТИТЕЛЬ

2076 Sutter St., San Francisco, Calif.